

перспективи розвитку вищої освіти в Україні. Освіта. 2003. № 14/15. С. 2-3.

б. Основы экономической безопасности (государство, регион, предприятие, личность) / под ред. Е. А. Олейникова. М. : ЗАО «Бизнес-школа «ИнтелСинтез», 1997. 288 с.

УДК 377.091.313

Шацька З.Я., к.е.н., доцент
Шацька М.С.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В сучасних умовах освіта є одним із найважливіших факторів, які забезпечують економічний розвиток України. Саме освіта значною мірою обумовлює завтрашній день планети та світового співтовариства в цілому, в якому зростає розуміння ролі освіти як інструмента стійкого розвитку і забезпечення добробуту людей [1].

Модернізація української освіти безпосередньо пов'язана з її інтеграцією в європейський освітній простір. Щоб вийти на один рівень із розвинутими країнами Європи і світу, українська освіта має пройти «європейський шлях», запозичити з діяльності європейських університетів все те найкраще, що робить європейську освіту найбільш визнаною і конкурентоспроможною у світі [3]. Щоб досягти цієї мети необхідно детально вивчати закордонний досвід та запроваджувати в діяльності вітчизняних ЗВО інноваційні методи навчання, одним з яких є метод проектів або проектна технологія навчання.

В установчому документі UNESCO «Вища освіта у глобалізованому суспільстві» виділяється чотири ключові аспекти глобалізації, які безпосередньо впливають на вищу освіту і формування її міжнародного характеру, одним з яких є нововведення в галузі інформаційно-комунікаційних технологій [5]. Саме стрімкий розвиток технологій в різних галузях знань зумовлює використання новітніх методів навчання і в освіті. Одним з провідних

методів перетворення школи навчання на школу життя є метод проектів.

Метод проектів виник у 20-ті роки ХХ століття у США. Спочатку його називали «методом проблем» і розвивався він у межах гуманістичного напрямку в філософії та освіті. Найбільш детально його було розкрито в працях американського філософа і педагога Дж. Дьюї, який пропонував будувати навчання на активній основі через доцільну діяльність учня у співвідношенні з його особистим інтересом. Американський професор В. Х. Кілпатрик практично втілює цю ідею і назвав спосіб організації роботи з учнями методом проектів. Під проектом у той час мався на увазі цільовий акт діяльності, в основі якого лежить інтерес дитини. На сьогоднішній день, проектна технологія є однією з інноваційних технологій навчання і виховання, яка поєднує теоретичні знання та їх практичне застосування для розв'язання конкретних життєвих чи професійних проблем [4].

Проектна технологія навчання розширює можливості традиційного опрацювання студентами певної теми навчальної дисципліни, оскільки спрямована на створення під час виконання ними навчального проекту певного інтелектуального продукту. Здійснення процесу навчання на основі реалізації проектної технології слід розглядати як фактор впливу на формування «знаннєвої» сфери свідомості студентів, оскільки «оброблена» навчально-пізнавальна інформація набуває форми конкретного об'єкту, створеного самими студентами.

Передбачені навчальним проектом цілі та завдання студенти досягають індивідуально або групою, при цьому вони спілкуються між собою та консультуються з викладачем і в такий спосіб пригадують необхідні знання з вивчених раніше дисциплін та набувають нових.

Актуальність застосування проектної технології у при викладанні навчальних дисциплін для студентів ЗВО зумовлена її метою, яка полягає у створенні педагогом таких умов під час освітнього процесу, за яких його результатом є індивідуальний досвід проектної діяльності студентів.

Основні завдання впровадження проектних технологій у діяльність ЗВО

полягають у тому, щоб: прищепити студенту уміння користуватися дослідницькими прийомами; не тільки передати суму знань студентам, а й навчити самостійно здобувати нові знання та застосовувати їх для розв'язання нових завдань; розширити коло спілкування студентів, ознайомити з новими предметами, що не включені до вивчення за спеціальністю, з різними точками зору на одну проблему; сприяти розвитку комунікативних здібностей; навчити командній роботі.

Викладач може використовувати метод проектів для навчання студентів всіх курсів в межах годин відведених на практичні заняття або самостійну роботу; вибір виду, мети та завдань проекту залежить від специфіки навчальної дисципліни та обсягу годин, відведених для її вивчення; змінюють традиційний підхід до навчання; підвищують рівень професійної майстерності викладача; підвищують зацікавленість студентів конкретним предметом та посилюють інтерес до навчання; залучають студентів до пошуку та дослідження; дають змогу продемонструвати реальні результати своєї праці в процесі роботи над проектом; задовольняють інтелектуальний розвиток особистості.

На сьогоднішній день потенціал методу проектів у вітчизняних ЗВО не достатньо використано. В подальшому проектні технології повинні стати перспективним напрямом розвитку для вищої освіти України та перерости до проектної парадигми освіти [2].

Література

1. Веретенников В. І., Тарасенко Л. М., Гевлич Г. І. Управління проектами [навч. посібн.]. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 280 с.
2. Денисенко М. П. Технологія проектного методу навчання у вищій школі // М.П. Денисенко, З. Я. Шацька. – Вісник КНУТД. Спецвипуск. Серія «Економічні науки». – К. : КНУТД, 2016 – 456 с. – с. 239-248.
3. Кобиляцький Л. С. Управління проектами [навч. посібн.]. – К. : МАУП, 2002. – 196 с.
4. Козак Л. В. Застосування проектних технологій у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології // Л. В. Козак / Педагогіка. –

2013. С.54-65. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: e-learning.kubg.edu.ua/.../Л.В.%20Козак%20%.

5. Мельник А. О., Кук Т. Інтернаціоналізація вищої освіти // А.О. Мельник, Т. Кук. – Вісник КНУТД спецвипуск Серія «Економічні науки». – 2017. – с.31-41.

УДК 371.026

Будякова О.Ю., к.е.н.
Куріленко А.О.
Київський національний університет
технологій та дизайну

ВИЗНАЧЕННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті визначила, що головною метою української системи освіти є створення умов для розвитку та самореалізації кожної особистості, забезпечення високої якості освіти випускникам середньої та вищої школи [1]. Переважна більшість педагогів-науковців та освітян-практиків переконані, що підготовка фахівців у будь-якій сфері повинна здійснюватися на новій концептуальній основі в рамках компетентнісного підходу. Визначення категорій компетентного підходу в освіті полягає в розумінні понять компетенції та компетентності, які є доволі розповсюдженими та всебічно розглянутими, але при цьому не мають однозначного характеру.

В науковій літературі зустрічаються різні визначення понять компетенції та компетентності в галузі освіти. С. Боднар вважає, що «Компетенція – це здатність розв'язувати проблеми, що забезпечуються не лише володінням готовою інформацією, а й інтенсивною участю розуму, досвіду, творчих здібностей учнів» [2, с. 9], а «...компетентність – це здатність особистості діяти. Але жодна людина не діятиме, якщо вона особисто не зацікавлена в цьому. Природа компетентності така, що вона може проявлятися лише в